

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНИЙ АГРОБІЗНЕС» Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u> Спеціальність: <u>C1 Економіка та міжнародні економічні відносини</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>3 кредити</u> Назва кафедри: <u>Адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії</u> Мова викладання: українська
Лектор курсу	к.е.н., доцент Колесник Тетяна Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>ktv@vsau.vin.ua</u>, <u>sergej.kolesnik@gmail.com</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Міжнародний агробізнес» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції - 16 год.; практичні заняття - 14 год., самостійна робота - 60 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з такої дисципліни: «Ділова іноземна мова».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Глобальна економіка», «Екологічна економіка», а також при проходженні виробничої практики.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Міжнародний агробізнес» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти масштабного економічного мислення, вміння будувати стратегії та тактики щодо ефективного здійснення господарської діяльності аграрного підприємства на міжнародному рівні. «Міжнародний агробізнес» – це соціально-економічна наукова дисципліна, яка вивчає основи міжнародної агропродовольчої системи, визначення основних тенденцій розвитку світового продовольчого ринку та місця на ньому України, досвід функціонування міжнародного агробізнесу в окремих регіонах світу і в країнах з різним рівнем його розвитку. У процесі вивчення дисципліни аналізується регіональна структура міжнародного агробізнесу; визначаються особливості його розвитку у найбільш розвинутих країнах світу, у країнах Східної Європи, а також в країнах, що розвиваються.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування системи знань з міжнародних економічних відносин, умов, форм, методів й основного інструментарію міжнародної економічної діяльності, також набуття студентами широких знань про соціально- економічні проблеми світового господарства, про закономірності розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, вивчення теоретичних основ світової економіки, специфіки формування, особливостей та тенденцій сучасного її розвитку.

Завдання вивчення дисципліни

При вивченні дисципліни «Міжнародний агробізнес» здобувач має опанувати: розуміння сутності міжнародних економічних відносин, їх значення й еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів; вивчення понятійного апарату, що застосовується в світовій господарській практиці; знання форм міжнародних економічних відносин, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій; вміння творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними, фаховими компетентностями та програмними результатами, зокрема:

Інтегральну компетентність (ІК):

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК13*. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні моделі розвитку суб'єктів господарювання, зокрема агробізнесу, із застосуванням сучасних цифрових технологій, проєктного підходу та принципів сталого розвитку в національному і міжнародному економічному середовищі.

Програмні результати навчання (РН)

РН3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПР9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що

потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

РН15*. Аналізувати тенденції розвитку аграрного сектору економіки та агробізнесу, оцінювати вплив глобалізаційних, екологічних, інноваційних і цифрових чинників на ефективність та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання.

РН16*. Розробляти та обґрунтовувати інноваційні проекти та стратегії розвитку суб'єктів господарювання, зокрема у сфері агробізнесу, із застосуванням сучасних цифрових технологій, інструментів проектного управління та принципів сталого розвитку.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (hard skills): практичні навички (систематизація знань з організації торгівлі в сучасних умовах господарювання, використовується аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень), робота в команді (реалізується через: метод проектів) та (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Теоретичні основи міжнародного агробізнесу	2	2	8
2	Продовольчий маркетинг в системі економічних відносин міжнародного агробізнесу	2	2	8
3	Маркетингова діяльність і бізнес планування на підприємствах АПК.	2	2	8
4	Організаційна структура агробізнесу	2	2	8
5	Сучасні аспекти світової продовольчої проблеми	2	2	8
6	Збільшення продовольчих ресурсів як умова вирішення продовольчої проблеми	2	2	8
7	Розвиток світового продовольчого ринку в умовах глобалізації, екологізації та цифрової трансформації агробізнесу	2	2	6
8	Інноваційні моделі розвитку міжнародного агробізнесу та забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання	2		6
Разом		16	14	60

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал освітньої компоненти, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30/40	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	10/15	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	10/15	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	10/14	2 рази на семестр	Тестування
Разом		60/84		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Аграрна політика Європейського Союзу: виклики та перспективи. Монографія. За ред. Т. О. Зінчук. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 494с.
2. Захарченко О., Сотников Ю. Міжнародний агробізнес. Центр навчальної освіти. 2017. 284 с.
3. Кваша С.М., Файчук О.М., Файчук О.В. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник. К.: НУБіП України. 2019. 282 с.
4. Кравченко О. В., Чернишов, С. В. Міжнародний агробізнес: основи та перспективи розвитку. Київ: Кондор. 2021. 320с.
5. Павленко А. Ф., Іваненко, В. О. Міжнародний агробізнес: теорія та практика. Харків: Фоліо. 2022. 280 с.
6. Соколовський М. І., Грабовський, В. В. Економіка та управління міжнародним агробізнесом. Львів: Новий Світ-2000. 2023. 340 с.
7. Терещенко О. В. Міжнародний агробізнес: сучасні виклики і можливості. Київ: ВД «Академія». 2024. 290 с.
8. Лапіна О. М., Ткачук, П. Г. Агробізнес в умовах глобалізації: міжнародні аспекти. Одеса: Одеський національний аграрний університет. 2023. 360 с.
9. Марченко С. О., Дудар, В. А. Основи міжнародного агробізнесу: підходи та стратегії. Дніпро: Ліра ЛТД. 2022. 310 с.
10. Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М. Аграрна політика та земельні відносини. Підручник. Вінниця: ВНАУ. 2020. 307 с.
11. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства: навч. посіб. Вінниця: ТВОРИ. 2020. 284 с.

Додаткові:

1. Коваленко Н.В., Діброва Л.В., Колесник Т.В., Ралко О.С. Безпекове управління конкурентоспроможністю продукції підприємств на зовнішньому ринку в умовах формування інноваційних кластерів і змін у системі професійної зайнятості та публічного управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 22. С. 35–39. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.22.35>.
2. Овечкіна О.А., Колесник Т.В., Арбузова Т.В., Чайка М.О. Підвищення ефективності прийняття організаційно-економічних та безпекових управлінських рішень у системі публічного управління в умовах активізації інтелектуальних драйверів смарт-економіки та конкурентного розвитку міжнародного агробізнесу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 24. С. 72–77. DOI: [10.32702/2306-6814.2023.24.72](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.24.72).
3. Підвальна О.Г., Колесник Т.В., Пронько Л.М. Розвиток управлінської траєкторії інноваційно активних підприємств в системі міжнародного агробізнесу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 15. С. 33–40. DOI: [10.32702/2306-6814.2024.15.33](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.15.33).
4. Колесник Т.В., Підвальна О.Г., Поліщук В.В. Моделювання системи управління персоналом інноваційно орієнтованих підприємств в умовах дефіциту кадрів та розвитку міжнародного агробізнесу. *Актуальні проблеми*

економіки. 2024. № 7(277). С. 77–111. DOI: [10.32752/1993-6788-2024-1-277-77-111](https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-277-77-111).

5. Гнидюк В.С., Колесник Т.В., Самошкіна І.Д., Кравцова Л.Л. Управління інноваціями в системі фінансового забезпечення суб'єктів міжнародного агробізнесу. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 2(284). С. 54–74. DOI: [10.32752/1993-6788-2025-1-284-54-74](https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-284-54-74).

6. Логоша Р.В., Лутковська С.М., Колесник Т.В., Шуберанський В.Е. Штучний інтелект як каталізатор ефективності в аграрному менеджменті та маркетингу в контексті євроінтеграції. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 4(70). С. 7–24. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2024-4-1>.

7. Федірець О.В., Колесник Т.В., Дідур Г.І. Удосконалення державного управління соціально-економічним розвитком агропродовольчої сфери в умовах активізації ЗЕД та посилення соціальної відповідальності бізнесу. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 1(271). С. 114–124. DOI: [10.32752/1993-6788-2024-1-271-114-124](https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-271-114-124).

8. Шпикуляк О.Г., Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І., Колесник Т.В., Бойчук А.Я. Стимулювання розвитку «зелених» енергетичних кооперативів як форми організації бізнесу у розбудові соціальної інфраструктури сільських територій. *Здобутки економіки: перспективи та інновації. Стала економіка*. 2024. № 9. С. 1–16. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13648686>.

9. Колесник Т.В., Поліщук І.В. Методичні підходи до визначення еколого-економічної ефективності виробництва енергетичної культури. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2024. № 10. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-10-10343>.

10. Tokarchuk D., Kolesnyk T. Scenarios for organization of biofuel production by agricultural enterprises of Ukraine. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2025. № 3(73). С. 7–20. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2025-3-1>.

11. Колесник Т.В., Поліщук І.В. Оцінка сировинного потенціалу енергетичних культур. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. Вип. 1(16). С. 345–349. DOI: [10.32782/dees.16-52](https://doi.org/10.32782/dees.16-52).

12. Колесник Т.В., Бондарчук С.В. Аналіз розвитку переробної промисловості АПК України. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. № 2(17). С. 291–296. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.17-47>.

13. Shelenko D., Shpykuliak O., Matsola M., Kolesnyk T., Savchyn A. Marketing tools in shaping the competitiveness of small enterprises in the economy and agricultural sector. *Innovation and Sustainability*. 2025. Vol. 5. № 1. P. 52–62. DOI: [10.63341/vis/1.2025.52](https://doi.org/10.63341/vis/1.2025.52).

14. Колесник Т.В., Бондарчук С.В. Механізм стимулювання національної переробної промисловості з урахуванням регіональних особливостей. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 6(288). С. 70–94. DOI: [10.32752/1993-6788-2025-1-288-70-94](https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-288-70-94).

15. Колесник Т., Поліщук І. Напрями вдосконалення організаційно-економічних засад виробництва енергетичних культур у сільськогосподарських

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <https://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <https://korolenko.kharkov.com/>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної Митної Служби України. URL: <https://customs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Центру економічного відновлення України. URL: <https://recovery.org.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

	Вид навчальної діяльності	Бали	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10	10
3	Виконання самостійної роботи	5	10
4	Рубіжний контроль	10	10
	Всього за атестацію 1	30	35
	Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5	5
6	Участь у роботі на практичних заняттях	15	15
7	Виконання самостійної роботи	10	15
	Всього за атестацію 2	30	35
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10	
	Підсумкове тестування	30	30
	Разом	100	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним складанням
		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.